

Täysistunto

Torstai 1.12.2022 klo 15.59—1.13

27. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi brexit-mukautusvarauksen kansallisesta toimeenpanosta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 134/2022 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 28/2022 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 27. asia. Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö TaVM 28/2022 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä. — Avaan yleiskeskustelun. Edustaja Kettunen, olkaa hyvä. — Edustaja Kettunen on poissa. [Tuomas Kettunen: Hei, puhemies, olen täällä!] — Anteeksi, en huomannut.

Keskustelu

0.33 **Tuomas Kettunen kesk:** Niin, kunnioitettu puhemies, en ole lähtenyt vielä mihinkään, vaikka kello onkin 00.30.

Tosiaan brexit-mukautusvarauksesta on päätetty 6.10. Sen tavoitteena on torjua brexitin haitallisia seurauksia erityisesti niissä jäsenvaltioissa ja niillä alueilla ja toimialoilla, joilla Britannian eron haitalliset vaikutukset ovat suurimmat. Brexit-mukautusvaraus toteutetaan avustusmuotoisena tukena, ja se on luonteeltaan määräaikainen toimi. Sen käyttöaika jäsenvaltioissa päättyy 31.12.2023, ja myös maksut tuensaaajille on saatava tehtyä vuoden 23 loppuun mennessä. Varauksesta Suomelle kohdennettu kokonaismääräraha on noin 23 200 000 euroa. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki brexit-mukautusvarauksen kansallisesta toimeenpanosta, ja lisäksi muutamaa muuhun lakiin tehtäisiin varauksesta johtuvat muutokset ja tekniset päivitykset. Tähänhän tosiaan valiokunta on antanut... Ensinnäkin se on puoltanut esityksen hyväksymistä muuttamattomana ja antanut seuraavia huomioita:

Ehdotuksen mukaan brexit-mukautusvarauksen kautta tuleva tuki myönnettäisiin pienille ja keskisuurille yrityksille kehittämisavustuksena niin, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset eli elyt toimisivat tukea myöntävinä viranomaisina. Asiantuntijalausunnoissa on katsottu, että olemassa olevan, yrityksille tutun rahoitusmuodon hyödyntäminen helpottaa sekä yritysten että viranomaisten toimintaa ja minimoi hallinnollista taakkaa. Talousvaliokunta on yhtynyt tähän näkemykseen ja pitää valittua ratkaisua onnistuneena.

Talousvaliokunta on myös todennut, että tuen myöntämisen kriteerit ovat tiukat, koska tukea hakevien yritysten on osoitettava, että niille aiheutunut taloudellinen haitta on aiheutunut nimenomaan brexististä. Lisäksi brexit-mukautusvarauksen nojalla liittyviin tukiin liittyy tavallista suurempi riski siitä, että komissio kansallisten toimien toteuttamisen jälkeen toteaa tuet sääntöjen vastaisiksi ja määrää ne perittäväksi takaisin. Valiokunta on nä-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 133/2022 vp

köjään korostanut tässä yhteydessä tehokkaan, laadukkaan ja oikea-aikaisen tiedottamisen merkitystä. Kattavalla ja konkreettisella tiedottamisella ja ohjeistuksella tarjolla oleva EU-rahoitus voidaan hyödyntää mahdollisimman täysimääräisesti ja pienentää olennaisesti riskiä tukien takaisin perinnässä.

Ja vielä talousvaliokunta on myös pitänyt, puhemies, tärkeänä, että Suomelle osoitettu brexit-mukautusvaraus saadaan hyödynnettyä mahdollisimman tehokkaasti. Valiokunnan näkemyksen mukaan brexit-mukautusvarauksen kautta jaettavaa rahoitusta tulisi myöntää erityisesti sellaiseen tutkimus- ja kehittämistoimintaan, joka loisi pienille ja keskisuurille yrityksille mahdollisuuksia kehittää uusia kilpailukykyisiä tuotteita ja toimia myös kansainvälisillä markkinoilla. Ely-keskuksia tulisi myös tässä kannustaa ohjaamaan brexit-mukautusvarausta saaneita yrityksiä esimerkiksi Business Finlandin tai Finnveran palvelujen piiriin.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 134/2022 vp sisältyvien 1.—5. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.